

„A könyvtár... béleli a lelket is”

Az ötvenéves keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár emlékkönyvéről

Emlékkönyv... Ebben az esetben nem a lányok üres lapokból álló könyvére gondolunk, amelybe a tulajdonosok ismerőseikkel emléksorokat, verseket íratnak, hanem olyan fontos történeti, művelődéstörténeti esemény évfordulójára megjelenő kiadványra, amely az emlékezésre méltó történéseket, adatokat, eredményeket ismerteti és összegzi.

Igen, valóban fontos és emlékezésre méltó események történtek a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár ötvenéves múltjában, hogy csak a legfontosabbakat említsük:

– 1952. szeptember 18-án megnyílt Keszthelyen a város és környéke számára nélkülözhetetlen intézmény, a járási könyvtár a Festetics-kastélyban (meglehetősen nehéz körülmények között).

– 1973-ban a neve Városi Könyvtár lett.

– Tíz évvel ezelőtt, 1993. április 23-án felvette a város híres szülöttjének, Fejér Györgynek a nevét.

– 1998 augusztusában a jelenlegi helyére, a Zeppelin térre költözött, ahol „igazi otthonra lett”.

S most, ötven évvel az alapítás és tíz évvel a névadás után, a könyvtár jelenlegi munkatársai megnyerő külsejű és sokrétű tartalmú, fekete-fehér és színes képek sorával is gazdagított emlékkönyvet jelentettek meg háromszáz példányban és 134 oldalon. (Szerkesztő és felelős kiadó: dr. Müller Róbertné igazgató; technikai szerkesztők: Szabóné Mikla Éva és Pók Péter; szedés, nyomás és kötészet: Ziegler-nyomda, Keszthely.)

A 2003. április 23-ai emlékünnepeken részt vevők ajándékként vehették a kezükbe a tartalmas kiadványt. Számomra, aki kezdettől (már az általános iskola hetedik osztályától) fogva a könyvtár olvasója vagyok, különösen nagy örömet jelentett az emlékkönyv fellapozása. Ezt az ötven év dokumentumaiból összeállított kiállítás megtekintése még teljesebbé is tette!

Dr. Müller Róbertné igazgató emlékkönyvi *Köszöntője* már be is vezet bennünket a lelket is bélelő könyvtárba (*Szabó Lőrinc*), a könyvek csodálatos birodalmába, illetve a fél évszázad „rejtelseibe”.

Az ötvenéves keszthelyi könyvtár alapításától kezdve semmivel sem pótolható szerepet tölt be a városban és vonzaskörzetében – a maga szinte töretlen fejlődésében. Ehhez az egyre növekvő hírnévhez jelentősen hozzájárult a könyvtár 78 egykori és 17 jelenlegi dolgozója, kiknek neve az emlékkönyvben is szerepel.

Benedek Marcell, a neves irodalomtörténész szerint „a könyvtáros... lelki orvos”. A lelki orvosokat, a könyvtárosokat is bemutató emlékkönyv elején olvashatjuk az első könyvtáros és az 1957 és 1991 közötti igazgató, *Bécsi János* (1931–1995) 1993. április 23-án, a könyvtár névadó ünnepségén elhangzott előadásának szövegét, *A könyvtár első negyven éve* címmel. Fények és árnyékok, örömök és bánatok, szépségek és nehézségek kísérték a kezdeti éveket, de „küzdelmük” – a nemes célok által vezérelt jó szándékok és törekvések hatására – mindig meghozta a pozitív eredményeket, a még biztatóbb jövőt is elősegítő fejlődést.

A *Könyvtáros portrék*-sorozatban maguk a jelenlegi könyvtárosok vallatják volt és mai kollégáikat pályájukról, hivatásukról, céljaikról, tevékenységükről és tapasztalataikról. A nyilatkozók: dr. Müller Róbertné igazgató; *Szabó Ilona* igazgatóhelyettes; *Horváth Ferencné*, a gyermekkönyvtár nyugdíjas vezetője; *Kozma Kurdi Lajosné*, nyugdíjas olvasószolgálati csoportvezető; *Pappné Beke Judit*, a jelenlegi olvasószolgálati csoportvezető. A beszélgetések summázata: a megszólalók elkötelezett hívei a könyvtárügynek. Elhivatottságuk következtében alázatosan szolgálták és szolgálják a könyvek, az olvasás és az olvasók érdekeit.

Az író, *Pálfalvi Dorottya* ars poetica-szerűen vall *Az írott szó erejéről*, a könyvtár és az olvasás semmivel fel nem cserélhető hatalmáról.

A könyvtár neves vendégeinek vendégkönyvi bejegyzéseiből is olvashatunk egy csokorra való. Megfordult itt – többek között – *Bereményi*

Géza, Bertha Bulcsu, Czine Mihály, Lőrincz L. László Padisák Mihály, Szirmay Endre és Tüskés Tibor. Ők és még számosan működtek közre a könyvtár és a gyermekkönyvtár sokrétű rendezvényein.

Az 1975 és 2002 közötti rendezvénysorozatokról tizenhét oldalon olvashatunk, ezeket ugyanennyi fénykép-illusztráció egészíti ki. Külön figyelmet érdemel az 1999. augusztus 27-ei rendezvény, amelyen a világhírű tenorista, *Simándy József* emlékszobáját avatták fel a könyvtár épületében.

Kocsondiné Eisenkorb Györgyi könyvtáros 143 újságcikk címét és lelohelyét sorolja fel az 1961 és 2002 közötti válogatásban, *Könyvtárunk a sajtó tükrében* címmel.

Négy diagram tájékoztat bennünket a könyvtár fejlődéséről. Érdekes összehasonlításokat tehetünk például akkor, ha az olvasók számának növekedését vizsgáljuk: 1955-ben 2056, 2002-ben 5029 (majd két és félszeres növekedés), vagy a látogatók számának gyarapodását (8,2-szeres, 1955-ben 7511, 2002-ben 61 807). A kölcsönzött kötetek számának 5,1-szeres (1955-ben 24 372, 2002-ben 124 800) felfutása is imponáló eredményeket jelez.

Az emlékkönyvet Pappné Beke Juditnak, a könyvtár munkatársának Fejér Györgyről (1766–1851), a névadóról készült 52 oldalas tanulmánya zárja.

Ezt a dolgozatot dr. Szabó Sándor tanszékvezető egyetemi tanár ajánlása minősíti: A szerző „Fejér György munkásságának a lehető legszélesebb feldolgozására törekedett. A munka alapvetően hét részből áll. Az elsőben a művelődéstörténeti háttér megvilágosítása után Fejér György életét és munkásságát foglalja össze, felhasználva a róla megjelent irodalmat. E részhez, valamint a bibliográfia összeállításához nagyon alapos anyaggyűjtést végzett. A tanulmány második részét kitevő bibliográfia az első teljességre törekvő Fejér György-bibliográfia.

Az összeállítás két részből áll: az elsőben Fejér György műveit, míg a másodikban a róla szóló irodalmat találjuk. Nagy gonddal készített, precíz munka, használatát címmutató segíti.” Mindenkinnek, aki a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtárat olvasóként vagy „csupán” látogatóként felkeresi, el kell olvasnia, hogy több lényeges dolgot tudhasson meg erről az intézményről!

A keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár múltjával, jelenével és jövőjével egyaránt jelentős szerepet vállal a kulturálódás és művelődés terén.

Herzennel, a XIX. századi orosz filozófus-esztétával vallva: A könyv „az egyik nemzedék végrendelete a másik számára. A halott hősök tanácsa az utódoknak, akik most kezdik az életet. Az emberiség egész története egymást követő rétegben rakódott le a könyvekben. Népek, államok pusztulnak el, de a könyv életben marad... és a könyvekben nem csak múlt van..., a könyv a jövő programja is.”

Kardos Gy. József
tanár és olvasó

Szombathelyi tudós tanárok

Katalógusok, bibliográfiák, repertóriumok, fontos művek reprintjei, módszertani kiadványok, monográfiák, időszaki kiadványok – csak néhány típus a könyvtárak gazdag kiadói tevékenységéből. E művek többnyire hiánypótló, értékes – s a múzeumok, levéltárak publikációihoz hasonlóan – kevéssé ismert kötetek, noha értékük többre érdemesítené őket.

A Berzsenyi Dániel Könyvtár fontos, több évtizedes elmélyült tudományos munkára támaszkodó, a helyi közösség érdeklődésén túl is figyelmet keltő kiadói tevékenységének legújabb darabja a *Szombathelyi tudós tanárok 2* című tanulmánygyűjtemény.

Mikor 1998-ban a – számmal nem jelölt – első kötet megjelent, örömmel regisztrálhatuk a régió nyelvészei, filológusai, lapszerkesztői – többek között *Kultsár István*, *Bitnicz Lajos*, *Szenczy Imre*, *Ország László* – életét, pályafutását elemző tanulmányokat. A *Szombathelyi tudós tanárok* második kötete hat természettudós, illetve műszaki szakember működését, biográfiáját ismerteti.

Valamennyien vasi kötődésűek vagy itt éltek, mint pl. *Kunc Adolf* fizikus vagy *Gáyer Gyula* botanikus, mások innen elszármazottak, mint *Wälder Gyula* építész. Mindegyiküket jellemezte a sokoldalúság – *Edelmann Sebő* fényképész volt, matematikus, fizikus és vegyész. S valamennyien tanárok, középiskolában vagy főiskolákon, egyetemeken.